Skapat av
Lotten Lindmark
Ärendenummer
TRV 2015/41258

Dokumentdatum
2026-10-07

Konfidentialitetsnivå 1

PROTOKOLL STOCKHOLMSFÖRHANDLINGEN

Datum: **den 7 oktober 2026**
Plats: **Stockholms stadshus**

Närvarande:

Claes Norgren, ordförande Staten
Anette Scheibe Lorentzi, ledamot Stockholm
Alessandra Wallman, ledamot Sona
Victor Kilén, ledamot Nacka
Vesna Jovic, ledamot Järfälla
Anton Västberg, adjungerad Region Stockholm
Helena Sundberg, ersättare Staten
Kristin Quistgaard, ersättare Stockholm
Daniel Angerman, ersättare Region Stockholm
Helené Hill, ersättare Nacka
Anna Waldman Haapaniemi, ersättare Järfälla
Lotten Lindmark, Sekretariatet

1. **Mötet öppnades**
   Claes hälsade alla välkomna och mötet öppnades.

2. **Godkännande av protokoll**
   Protokollet från styrelsemötet den 10 september godkändes.

3. **Fastställande av dagordning**
   Dagordningen fastställdes.

4. **Beslut per capsulam om att bordlägga tertialrapportering**
   Information om att Styrelsen har per capsulam beslutat att bordlägga Stockholmsförhandlingens uppföljningsrapport av tertial 2.

5. **Information från parterna**
   Ingen information gavs.

6. **Information om hantering av index**
   Claes informerade om att parternas syn på indexuppräkning i enlighet med avtal behöver klargöras och att statens och kommunerna syn finns sammanställt samt att styrelsen skyndsamt behöver få ett skriftligt förtydligande av Region Stockholm, bilaga 1.

   Anton meddelade att Regionen inte delar den syn på indexuppräkning som framgår av bilaga 1 samt att Regionen återkommer med sin syn på detta till styrelsen.

7. **Uppföljning av tidigare beslut och givna uppdrag**
   Lotten redogjorde för styrelsens beslut den 10 september.

   Vesna informerade om att Järfälla kommun, Solna stad och Nacka kommun bilägger en gemensam protokollsanteckning, bilaga 2.

   Anette informerade om att Stockholms stad bilägger en protokollsanteckning, bilaga 3.

   Anton meddelade att Regionen återkommer till styrelsen.

Dokumentet är elektroniskt undertecknat

Skapat av
Lotten Lindmark

Dokumentdatum
2026-10-07

8. Information från Regionen avseende hantering från och med 2027

Anton informerade om att Regionen liksom vid tidigare tidpunkter kommer hantera det finansiella behovet under övergångstiden och därmed skapa förutsättningar för hantering i senare skede. Anton framförde att detta inte ska ses som att Regionen tar på sig det finansiella ansvaret för den uppkomna situationen.

Claes konstaterade vikten av att situationen ska analyseras brett och att styrelsen hanterar den uppkomna situationen inom avtalets ram och att styrelsen från regionen får besked om kritiska tidpunkter.

Styrelsen instämde med ordförande och konkluderade att ytterligare styrelsemöten kommer att krävas utöver de ordinarie mötena.

9. Övriga frågor

Inga övriga frågor hanterades.

10. Nästa möte

Nästa möte är den 16/10. Nästkommande styrelsemöte äger rum den 17/12.

11. Avslutning

Claes tackade samtliga och mötet avslutades.

Claes Norgren	Lotten Lindmark
Ordförande	Sekretariatet

Dokumentegenskaper, Ärendenummer *TRV 2015/41258*, Skapat av Lotten Lindmark, Dokumentdatum *2026-10-07*, Dokumenttyp PROTOKOLL

Dokumentet är elektroniskt undertecknat

Till Region Stockholm angående indexutvecklingen för utbyggnaden av tunnelbanan

Avtalsparterna för uppföljning av Stockholmsförhandlingen ska leva upp till ingångna avtal enligt 2013 års Stockholmsförhandling inklusive tillhörande tilläggsavtal, vilket vann laga kraft 15 januari 2026.

Stockholmsförhandlingens syfte är att säkerställa ökat bostadsbyggande och utbyggnad av kollektivtrafik, genom att bidra med medfinansiering till utpekade kollektivtrafikinvesteringar i länet.

Region Stockholm är i enlighet med avtalet ansvarig huvudman och byggherre för Kollektivtrafikobjekten. Det är Region Stockholm som ansvarar för projektens framdrift avseende ekonomi, tekniska val, resenärsnytta med mera.

Vid ingåendet av huvudavtalet var det känt för samtliga parter att den avtalade finansieringen skulle räknas upp med KPI. Region Stockholm hade redan vid avtalets ingående möjlighet att bedöma konsekvenserna av denna ordning, inklusive risken för en annan utveckling av byggkostnaderna.

Region Stockholm ingick avtalet och åtog sig rollen som byggherre för utbyggnaden.

Mot denna bakgrund behöver Region Stockholm klargöra på vilken avtalsmässig grund Regionen anser att andra avtalsparter i efterhand ska bära kostnader till följd av skillnaden mellan KPI och utvecklingen av byggkostnaderna.

Övriga parters utgångspunkt är att ingångna avtal ska respekteras och att respektive part svarar för de åtaganden och risker som följer av den avtalade ansvarsfördelningen.

Kommunerna har bland annat gjort omfattande bostadsåtaganden. Dessa innebär såväl ekonomiska som planeringsmässiga risker och medför behov av betydande kommunala följdinvesteringar i exempelvis förskolor, skolor, omsorg, vägar och annan kommunal infrastruktur. Kommunala parter har tagit fullt ansvar för de indexrisker som har fallit ut och som är kopplade till nybyggnation av bostäder tex byggnation av gator, vägar, sophantering, vatten och avlopp, nya förskolor och skolor mm.

Ordförande har under våren erinrat Parterna om att avtalen reglerar att parternas medfinansiering ska räknas upp med KPI och att regionen har ett

Dokumentet är elektroniskt undertecknat

långtgående mandat att verkställa beslut så länge det inte står i strid med avtalet eller de fastställda ekonomiska ramarna, se bland annat protokoll den 4 juni 2026.

Mot bakgrund av att (i) parternas medfinansiering enligt avtalen ska räknas upp med KPI, och (ii) regionens information på Stockholmsförhandlingens styrelsemöten om kostnadsfördyringar utöver avtalad finansiering, behöver styrelsen för uppföljning av Stockholmsförhandlingen skyndsamt och skriftligt få följande förtydliganden:

- Regionens tolkning av ingångna avtal med avseende på index KPI,
- Regionen behöver redovisa hur regionen tar sig an de ökade kostnaderna med hänvisningar till regionens uppgift att säkerställa utbyggnaderna inom avtalad tid.

Claes Norgren

Ordförande Stockholmsförhandlingen
och Sverigeförhandlingens
storstadsavtal

Anette Scheibe-Lorentzi	Victor Kilén
Bit. Stadsdirektör Stockholm stad	Stadsdirektör Nacka kommun
Alessandra Wallman	Vesna Jovic
Stadsdirektör Solna stad	Kommundirektör Järfälla kommun

Dokumentet är elektroniskt undertecknat

PROTOKOLLSANTECKNING

Till Region Stockholm
Angående kostnadsutvecklingen för utbyggnaden av tunnelbanan

Staten, Region Stockholm, Stockholms stad, Solna stad, Järfälla kommun och Nacka kommun har genom Stockholmsförhandlingen och efterföljande avtal åtagit sig att gemensamt verka för utbyggnaden av tunnelbanan i Stockholms län.

Utbyggnaden är ett av de största och viktigaste infrastrukturprojekten i Stockholmsregionen och av stor betydelse för såväl regionens utveckling som för möjligheterna att fullfölja de omfattande bostadsåtaganden som kommunerna gjort inom ramen för avtalen. De kostnadsökningar och förseningar som nu konstaterats är därför mycket allvarliga och får konsekvenser för samtliga avtalsparter, liksom för de resenärer och invånare som är beroende av att utbyggnaden genomförs.

Region Stockholm presenterade den 25 september 2026 en ny slutkostnadsprognos för tunnelbaneutbyggnaden. Prognosen innebär att den beräknade slutkostnaden nu uppgår till 99,8 miljarder kronor i löpande prisnivå, vilket är 22,9 miljarder kronor högre än befintlig finansiering och beslut.

Den uppkomna situationen behöver hanteras med utgångspunkt i de avtal som parterna har ingått och den ansvarsfördelning som följer av dessa.

Avtalets ansvarsfördelning

När huvudavtalet och efterföljande tilläggsavtal ingicks accepterade respektive part olika åtaganden och därmed sammanhängande risker.

Kommunerna har bland annat gjort omfattande bostadsåtaganden. Dessa innebär såväl ekonomiska som planeringsmässiga risker och medför behov av betydande kommunala följdinvesteringar i exempelvis förskolor, skolor, omsorg, vägar och annan kommunal infrastruktur.

Region Stockholm har i sin tur, i egenskap av byggherre, ansvar för genomförandet av tunnelbaneutbyggnaden och bär de risker som enligt avtalet är förknippade med detta ansvar.

Dokumentet är elektroniskt undertecknat

Avtalen innehåller också bestämmelser om hur situationer med kostnadsökningar ska hanteras. Parternas utgångspunkt är därför att den fortsatta hanteringen ska ske **inom ramen för ingångna avtal och enligt den ansvarsfördelning, riskfördelning och turordning som där anges**.

Mot bakgrund av den nya kostnadsprognosen behöver Region Stockholm därför lämna ett antal klargöranden till övriga parter.

1. Information till styrelsen

Företrädare för Region Stockholm har i kontakter med företrädare för några av kommunerna uppgett att styrelsen fortlöpande har informerats om kostnadsutvecklingen och att omfattningen av de nu redovisade kostnadsökningarna i huvudsak varit känd sedan tidigare, bland annat i samband med den senaste avtalsförhandlingen.

Övriga parter delar inte denna bild.

Region Stockholm ombeds därför att **redovisa när, på vilket sätt och genom vilka underlag styrelsen har informerats om den kostnadsutveckling och de ekonomiska risker som ligger till grund för den nu presenterade slutkostnadsprognosen**. Redovisningen bör särskilt tydliggöra vilken information som har lämnats inför och i samband med tidigare beslut och avtalsförhandlingar.

2. KPI och avtalsparternas riskfördelning

Vid ingåendet av huvudavtalet var det känt för samtliga parter att den avtalade finansieringen skulle räknas upp med KPI. Region Stockholm hade redan vid avtalets ingående möjlighet att bedöma konsekvenserna av denna ordning, inklusive risken för en annan utveckling av byggkostnaderna.

Trots detta ingick Region Stockholm avtalet och åtog sig rollen som byggherre för utbyggnaden.

Mot denna bakgrund behöver Region Stockholm **klargöra på vilken avtalsmässig grund Regionen anser att andra avtalsparter i efterhand ska bära kostnader till följd av skillnaden mellan KPI och utvecklingen av byggkostnaderna**.

Dokumentet är elektroniskt undertecknat

Övriga parters utgångspunkt är att ingångna avtal ska respekteras och att respektive part svarar för de åtaganden och risker som följer av den avtalade ansvarsfördelningen. Kommunerna har tagit fullt ansvar för de indexrisker som har fallit ut och som är kopplade till nybyggnation av bostäder tex byggnation av gator, sophantering, vatten och avlopp, nya förskolor och skolor mm

3. Tidpunkten för kostnadsökningarnas uppkomst

Region Stockholms redovisning av den nya prognosen har aktualiserat frågor om **när kostnadsökningarna och riskutfallen faktiskt uppstod respektive när de blev kända för Region Stockholm**.

Detta är särskilt angeläget att klarlägga mot bakgrund av uppgifter om att delar av kostnadsutvecklingen skulle ha varit kända redan vid tidigare avtalsförhandlingar.

Region Stockholm ombeds därför att för respektive delprojekt redovisa kostnadsutvecklingen samt tidpunkten för när väsentliga kostnadsavvikelser och riskutfall identifierades.

Redovisningen ska åtminstone omfatta:

1. **kostnadsutfall inklusive KPI, i enlighet med avtalet, per delprojekt per den 31 december 2024,**
2. **kostnadsutfall inklusive KPI, i enlighet med avtalet, per delprojekt per den 31 december 2025,**
3. **kostnadsutfall inklusive KPI, i enlighet med avtalet, per delprojekt per den 31 augusti 2026.**

Redovisningen bör vara utformad så att det går att följa **hur och när kostnadsavvikelserna har uppstått och utvecklats över tid** samt när dessa har rapporterats till projektets styrande organ.

4. Fortsatt hantering inom ramen för avtalet

Styrelsens uppgift är att hantera utbyggnaden inom ramen för de avtal som parterna har ingått. Mot bakgrund av den situation som nu uppstått behöver Region Stockholm, i egenskap av byggherre, därför redovisa **hur Regionen bedömer att den fortsatta hanteringen ska ske inom avtalets ram**.

Dokumentet är elektroniskt undertecknat

Det gäller särskilt hur den avtalade ordningen för hantering av kostnadsökningar ska tillämpas, det vill säga vilka åtgärder som kan vidtas för att i första hand undvika kostnadsökningar, i andra hand genomföra omprioriteringar inom projektet och, om dessa åtgärder inte är tillräckliga, hantera frågan om delar av projektets omfattning.

Region Stockholm behöver även redovisa vilka konkreta åtgärder som hittills har vidtagits eller övervägts inom respektive steg i denna ordning.

Avslutning

Parterna ser mycket allvarligt på den situation som har uppstått. Det ligger samtidigt i samtliga parters intresse att skapa förutsättningar för att tunnelbaneutbyggnaden kan genomföras på ett långsiktigt ansvarsfullt sätt.

För detta krävs en **gemensam och transparent faktabild av kostnadsutvecklingen, en tydlig redovisning av när väsentliga kostnadsökningar och risker har blivit kända samt en hantering som utgår från de avtal och den ansvarsfördelning som parterna gemensamt har kommit överens om**.

Vi önskar därför att Region Stockholm skyndsamt återkommer med ovanstående redovisning och ett samlat förslag till hur den fortsatta hanteringen ska ske inom ramen för gällande avtal.

Stockholm 2026 10 07

Alessandra Wallman

Stadsdirektör Solna

Vesna Jovic

Kommundirektör Järfälla

Victor Kilén

Stadsdirektör Nacka

Dokumentet är elektroniskt undertecknat

Protokollsanteckning till styrelsemöte 7/10 2026

Parterna i Stockholmsförhandlingen har genom ingångna avtal åtagit sig att verka för utbyggnaden av tunnelbanan i Stockholmsregionen. Utbyggnaden är av central betydelse för regionens utveckling och av stor betydelse för möjligheterna att fullfölja de omfattande bostadsåtaganden som kommunerna gjort inom ramen för avtalen. Enligt avtalet är Region Stockholm huvudman och byggaktör för kollektivtrafikobjekten och ansvarar därmed för projektens genomförande, bland annat vad gäller ekonomi, tekniska lösningar och resenärsnytta.

När huvudavtalet och efterföljande tilläggsavtal ingicks åtog sig respektive part olika förpliktelser och ett bestämt finansieringsansvar. Dessa åtaganden gäller alltjämt. Avtalsparterna för uppföljning av Stockholmsförhandlingen ska leva upp till ingångna avtal enligt 2013 års Stockholmsförhandling inklusive tillhörande tilläggsavtal, vilket vann laga kraft 15 januari 2026.

Den 25 september 2026 presenterade Region Stockholm för de finansierande parterna en ny slutkostnadsprognos för tunnelbaneutbyggnaden. Den beräknade slutkostnaden för hela utbyggnaden uppgår nu till 99,8 miljarder kronor i löpande prisnivå, vilket överstiger befintlig finansiering och fattade beslut med 22,9 miljarder kronor. Det var första gången som övriga parter fick ta del av denna prognos. Den nya kostnadsbilden som presenterades avviker markant från de underlag och prognoser som tidigare har redovisats för parterna.

Stockholms stad konstaterar att vid styrelsemötet den 12 mars 2026 uttalade Region Stockholm ”att i och med Tilläggsavtal 2025 finns inga avvikelser och det enda som avtalet inte omhändertagit är förvaltningens index utöver KPI från 2025 och framåt”. På grundval av den information som FUT presenterade på samma möte, beslutade styrelsen dock att återremittera den ekonomiska redovisningen till styrgruppen för analys av de ekonomiska och projektmässiga riskerna och att skriftlig återkoppling skulle ges parterna senast 2026-04-13 (protokoll Stockholmsförhandlingen 2026-03-12, ärendenummer TRV 2015/41258).

Vid styrelsemötet 21 maj konstaterade ordförande att styrelsen ”vid föregående styrelsemöte av regionen efterfrågat särskild hantering av den ekonomiska redovisningen under april, vilket inte ägt rum”, samt att ”Regionen trots påminnelser ej kallat parterna till beredning av den ekonomiska statusrapporten under april” (Protokoll, Stockholmsförhandlingen 2026-05-21, ärendenummer TRV 2015/41258).

I protokollsanteckning till styrelsemötet 4 juni 2026 framfördes att ”Om nya eller förändrade risker identifieras i perioden mellan dagens styrelsemöte och tidpunkten för den fördjupade redovisningens presentation, ska Regionen utan dröjsmål initiera ett extra styrelsemöte i syfte att informera parterna.”

Stockholms stad konstaterar att den kostnadsbild som presenterades 25 september kraftigt avviker från vad som tidigare redovisats. Region Stockholm behöver klargöra vad som har inträffat under perioden från Tilläggsavtalet 2025 fram till den slutkostnadsprognos som presenterades i september.

Dokumentet är elektroniskt undertecknat

Stockholms stad är mån om en ansvarsfull utbyggnad av Stockholms infrastruktur. Tunnelbanan är en investering för kommande generationer och en förutsättning för att staden ska kunna växa hållbart, med nya bostäder, arbetsplatser och goda förbindelser i hela regionen. Stockholms stad konstaterar dock att Region Stockholms rapportering till styrelsen inte har motsvarat de krav som parterna har rätt att ställa på en byggaktör i ett projekt av denna omfattning.

Stockholms stad står fast vid sina åtaganden enligt ingångna avtal och avser att även fortsättningsvis bidra konstruktivt till det gemensamma arbetet. En ansvarsfull utbyggnad förutsätter dock att parterna delar en korrekt och samlad bild av projektets ekonomi, att ingångna avtal respekteras och att styrelsen ges möjlighet att fatta sina beslut på ett fullständigt underlag.

Mot denna bakgrund är det angeläget att Region Stockholm, i egenskap av byggaktör, redovisar hur Regionen avser att hantera den uppkomna situationen inom avtalets ram.

Stockholm den 7 oktober, 2026

Anette Scheibe Lorentzi
Bitr. stadsdirektör, Stockholms stad

Dokumentet är elektroniskt undertecknat